

Orlové.

Orlové mladí upřehli z hnízda, hofeli tůňou přehlédnout svět, uslyšet bouři, jak v skálách hvízdá, jak v kraji září slunce a květ — přes hory, doly v závratné výši volnosti sladkou prázdnotu číši, do hnízda rodného nechtěli zpět.

Mohutná měl lesknoucí křídla, jak oceň drápy, jiskřivý zrak, zobáky mocné, ostré jak židla, rychleji létá než z báje drak, statečné srdce bilo jim v těle — ku předu s chutí letěli směle a hrde zřeli na pozemský brak.

Neznali dobře cestu svou ale — zbloudili pudli na skalní tes, znavení letět nemohli dále, vznést se nad hustý vysoký les, když lidé přišli se sít v ruce... Lapili orly k veliké muce: každý si do klece zajatec nes.

Marné orlové do mříží bílí, marné se chtěli s trapiči rvát, marné po volnu krásném toužili, marné v svůj domov chtěli se brát: den za dnem hrůzou přebíhala z duší — už byli k všemu slepi a blůši, až krotce přibíhli i z ruky zřát.

A když jim zvolna přibýlo věku, vypořádali s hanbou mládosti sen, ba, lidé od nich zaslouží vděku: požehnaná buď jim zajetí den! Jedli a pili a tloukli v křídla, jen jedna znala bázeň a bídu — uby je lidé nevyhnali ven!

In memoriam...

Na pahorku leží pole chudé — ostrov v řasách proudů málo známé, jako skříně ekvostné na poklady čtyřmi hlými zdi znehnáno.

Vráta jako zámek zrezavěly, povrch zhoršuje a spustlé sady — nesáhne zde ovšem žládná drzá ruka uložené na poklady.

Kdykoli zabloudím na posvátné místo posledního odpočinku těch, kteří nás předešli a padli na cestě za životem, vždy vzpomenu se na krásné verše Jana Nerudy, které bohem nadaný básník věnoval po slednímu nás všech útulku. Co krásy a síly je v jeho slovech!

A sílu jeho vřelých slov pocítí zvláště ten, kdo mnoho ztratil a komu osud odňal ty, s nimiž srdce jeho žilo v styku nejpřátelštějším. Jak rozdrážděno je srdce onoho, který záhy v mládí ztratil poklady nejdražší, matku a otec. Ne poznal lásky mateřské, té lásky mocné a silné, jež tolik bolestí umí umírnit, a tak mnohou osuší slzu. Není možno představit si ničeho mocnějšího, nad lásku mateřskou a zcela oprávněně píše o ní tentýž básník:

Ach, což ta láska mateřská — přec časy, přes hrob hoří — neomrzí jí na horách, nehasí jí v moři — —

A ten, který lásky této nepoznal, smuten putuje k rovům a v myšlenkách bloudí za horami — za vodami... Tam kdesi ve stínu košatého akátu je podobný rov, který přikryl srdce ze všech nejvřelejší, nejzářivější. Za dne v mohutné koruně akátu šveholí ptáci píseň života a dole pod nimi co pohřbeno je životní tragiky! Tě tam srdce mateřské, jež zastavuje se ve svém ehodu rváno bylo krutou myšlenkou, že onomu tvoru, jemuž dalo život naposled, nebude mocti býti strážcem při prvních krocích do života — — A snad ty myšlenky žalostné, jichž tragiku vyčetl zase jen srdce příbuzné, usměřily ono finale... A nad rovem tím nevzkřičily ještě ani první květy a podle matky ukládali otec.

A zůstal tu po nich takový maličký tvor, který do té chvíle lásku mateřskou a oteckou si řádně ani neuvědomil. Začal ji teprve chápat a v té chvíli otevřel se pod košatým akátem rov a na vždy pohřbeno bylo všechno... Nikdo mu oné lásky už nenahra-

dil, nikdo nepoceloval jej již tak vřele, jak jen matka dovede, nikdo nepřítiskl jej k mateřským prsům a neřekl mu: "Synáčku můj!"

Marné v této chvíli soustřeďuji myšlenky. Srdce otřásá se bolestí, jež velikost poznával jsem rok po roce.

Venku je mlhavo, tesknó. Nad červenými, uspiněnými domy valí se mraky a jen tu a tam na chvíli se od sebe oddělují a prorvou jich jen jaksi nesměle na okamžik prosvítne paprsek slunce, zasvitne, zaplane, na chvíli spadne do korun stromů, odvíjejících se první zelení a zase zanikne... A zase jenom ta tesknota a smutek zbudě, jenom ten stesk...

Otevíráš okno a štiplavá mlha plíží se do naší zastrčené místnosti. Žene se k nám násilně, prudce a tak nešetrně do očí štípe... Pohlížím ztrnule do mlhy a v duchu vidím tam za vodami pod košatým akátem malého hochu, jehož tříleté srdce marně bije a marně touží po objetí mateřském. Slaboučká hlásek volá: matko, matičko! — a odpovědí je jen — mlčení. A kolem chodí matky se svými dětmi a co chvíli sklánějí se ku svým haluzím, líbají je, konejší, tisknou k sobě... A jsou tak nešetrné, že činí to právě před těmi horečně roztouženými zraky tříletého hochu, který marně po něčem podobném touží a který marně volá po oné bytosti, která darovala mu život... Líbají své synky a dcery a nevědí, že rozbolňují to mladičké srdce, které hned ve svém mládí do dna vypilo pohár tragiky — —

A kolem v rušných, živých barvách chvějí se květy pod slunečným polibkem. Krásné jsou, tak krásné, že na okamžik mohou myšlenky přenést na cesty jiné, neznámé, utajené v kouzlu snů a nadějí...

A zase mimoděk tlačí se k srdci vřelá slova básníkovy:

Zelená se tráva po hřbitově. Snad jí nasilo zde ptactvo zpěvné! Naděje spíš že to pohrobené zase vzejde, by snad bylo zjevné.

Červená se kvítí po hřbitově. Snad ho sázela zde lidská ruka? Ba spíš myslím, že to pohrobená láska jest i její dráhá muka.

Utíšíje se tu okamžik srdce. Myšlenky letí, rychle letí dny minulými... Celý bouřlivý a stále neklidný život žene se tu přede mnou. Bylo v něm mnoho bojů a ty nejhorší tají se ještě v budoucnosti — —

Ke dvoum rovům pod košatým akátem přibýlo jich několik. Naposled před několika měsíci přijala chladná náruč srdce bratrské, dobré srdce, které ve svém životě prožilo více trudu, žalu a bolesti, než chvíli radostných... Srdce, které do posledního vzdechu bilo pro lid, z něhož vzešlo a jež do nejposlednější chvíle věnovalo mu své síly...

A dnes, kdy všichni zdobí hroby svých drahých pestrými květy a věnci, já — vzdálen od rovů svých drahých — uvijím aspoň věnce vzpomínek a v duchu kladu jej pod onen košatý akát, v jehož syté zelené koruně zpívají malí opeřenci velebnou píseň života a pod nímž ztaženo je tolik tragiky...

Poslední zvuky žalostné písně maličkých umikají a mnozí dojatí zpěvem i vzpomínkami, jež píseň ona budí, utírají si zasazené oči. Prapory na okamžik vzplály větrem. Bělorudý střídá se s hvězdnatou vlajkou nové vlasti.

Jak pestro je kolem! V směsici oděvů a krojů všech barev modrají se kabátce Sokolů, tu

viděti lze skupiny černé oděných a tu opět jako pole planého máku jedna vedle druhé ručně vyniká skupina rudých košil.

Vystupuje slavnostní řečník a opětně zavládá všude mlčení. Davy naslouchají vřelá slova a cítí jak derou se jim do srdce.

Řečník není tuctovým člověkem. Zná lidské srdce, zná jeho slabé a silné stránky a proto dobře ví, jaká putno voliti slova, aby k srdci cestu našel.

"Dnes, kdy sama příroda odívá se do květů nejkrásnějších," praví, "sešli jsme se, abychom i my ozdobili hroby svých drahých květy, vytrysklými z našich srdcí..."

A dále mluví jasně, srozumitelně a je jist, že slova jeho nepadnou na skálu. Vždyť několik dní před tím dlouho do noci hledal slova nejvystižnější a nejpůsobivější... Chtěl čestně shostiti se svého úkolu, jak jen možno nejčestněji. Měl dobré srdce a na rozdíl od tuctových řečníků, o pravdu cítil to, co mluvil. Vzácný člověk! Dobré jeho srdce bylo trochu síce pošetilé, ale uvylkl jsme si již dobrotu spojovati s pošetilostí. Dobře spolu shodnou se ty vlastnosti...

Pravdu má, napomínaje nás, abychom snažili se květy svých srdcí — vzpomínky, jež klademe na rovny svých přátel učiniti co možno nejkrásnějšími. Nevzpomínáme na nikoho ve zlém! Ta půda, na které stojíme, smiřuje nás, stejně vlídné přijme nás, až v životě rozeházíme se v tom, nebo v onom. Poskytne nám útulku všem stejného, zmírní všech nás bolesti. Jest to půda nejdemokratičtější, která nezná rozdílu ani bohatství, ani v povelání —

Řečník dále horlí a touží po tom, abychom — připomínajíc si ony poslední chvíle naše — neztrpčovali si života, nestavěli se druh druhu v cestu, nekladli si navzájem překážek, netepali se pro machernosti, neubíjeli se pro osobní přesvědčení, ale žili pokojně, jako lidé, kteří jsou si toho dobře vědomi, že jsme ve světě jen na chvíli a že přijde doba, kdy všichni klesneme pod tíhou života a zapadneme, jako zapadli před námi a zapadnou po nás — —

A konečně svou řeč, řečník pln zápalu zvolal: "Voláme po svobodě a sami ji potlačujeme! Checme svobodu ducha a myšlení a sami jsme její největšími nepřáteli. Nevíme, že ona svoboda spočívá v nejvyšší spravedlnosti pro každého a ku všem. To si uvědomte, přátelé, a tím se řiďte. A budete-li vždy jednati dle toho, postavíte v srdci své těm, kteří předešli vás a i těm, kteří přijdou po vás pomník nejzářivější a památce vaší žehnatí bude přítomnost i budoucnost — —"

Skončil... Utíraje si s čela pot, přehlédl shromážděné davy. Viděl, ano jasně viděl, že řeč jeho působila mohutným dojmem. Ano, slova jeho nepadla na holou skálu, uýbrž na půdu úrodnou. A radost z toho cítil ve svém srdci. Právil jsem již dříve, že srdce jeho bylo trochu pošetilé...

Potom hudba zahrála. Jakousi tuze smutnou melodii hrála a mně bylo nesmírně tesknó, z té písně a z té žalné nálady, jež nás obklopovala. A mimoděk zatanula mi na mysl slova básníkovy:

Jednou v roce, jedenkrát na mrtvé si vzpomenu vitán dea buď, kdy lze stát v žití houbě snivým snem jednou v roce.

Pak zas jako stádo jdem v dešti stíel a béd a zrad o život se perem a dnem,

Na dveře tu onen den zabuší a plamenem eřtíš slzu v zrak se drát... Musíš navzdor všemu, všem mrtvých tise vzpomínat jednou v roce.

Ano, vzpomínáme na milé a drahé, uvědomujeme si nicotnost našich bojů a zápasů a slibujeme na oněch místech, že budeme sná- šelivějšími, lidštějšími — —

A snad i vracíme se z těch míst posvátných s takovými úmysly...

A přijdou dny a my kráčíme zase ve starých kolejkách, rveme se, hanobíme navzájem, ztrpčujeme si život... Jsme zase titíž, malicherní, nicotní, tak málo lidskosti je v nás... A tak mimoděk zakmitne se myšlenka, že snad už jinak nebude po věky věkův...

Otakar Charvat.

Rada přítele. Pan E. Meckovský, W. Grand Rapids, Wis., píše: "Vaše Hoboko bylo pro mně velkým dobrodincem a pro moji manželku rovněž. Žili jsme v Chicagu deset roků a manželka moje byla léčena od nejlepších lékařů, však tito konečně řekli, že je zbytečno dávat jí ještě nějaké léky, ale že jí budou operovati; my však je nenechali.

Já byl tak stonavý, že jsem nemohl zdvihnouti ruku. Užívali jsme Hoboko na radu přítelevu a jsme nyní zdraví.

Jsem s to pracovati velmi těžce a necítím žádné bolesti, za což jsem velmi vděčen."

Tisíce lidí nalezli zdraví a sílu v Dra. Petra Hoboku. Není to lék lékárnický, ale dodává se lidem skrze místní jednatele. Není-li žádného jednatele ve vašem soustředí, dopište na Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 112-118 South Hoyne ave., Chicago, Ill.

Storz
PIVO.
Každá kapka vody používaná při vaření Storzova piva přichází z naší artézské studně (1400 stop hloubky). Tato voda je ideální pro účely pivovarnické, neboť je čistá a perlicí, a sama o sobě má pozdravující vlastnosti. Absolutní čistota naší vody vodní jest jedna z podstatných příčin, jež dávají Storzovu pivo perlicí jasnost a zdravo ní dobrotu, jakéž nalézají se pouze jen v našem pivě. Ptejte se po Storzovu pivo dole v městě. Objednáte ho dnu pro svůj domov dnes. B 2
Storz Brewing Co.
OMAHA.

HIGH GRADE BOTTLED BEER

"Storzovo pivo" prodávají všichni přední obchodníci. Nemá-li je váš, dopište si nám o ceny na přímou dodávku.

Dr. Geo. F. Šimánek
český lékař a ranhojič

v čísle 1262 jižní 13. ul., Omaha.
Úřední hodiny: Od 2 do 4:30 odp.; od 6:30 do 7:30 večer. — Tel. 3769.
Res. Tel. Douglas 1964.

Dr. C. Rosewater
ČESKÝ LÉKAŘ.

Úřadovna: 222 "Bee Building"
Úřední hodiny: Od 11—12 dop.; od 2—5, od 5:30—6 odp. — V neděli od 10 do 12 dopol.
Tel. v úřadovně 504. — Tel. v bytu 1217
Bydli: Číslo 2417 Jones ul.
Zvláštní pozornost se věnuje ženským nemocem a ranhojičství.

Českým Hospodyňkám!

Kupujte český mletou pšeničnou mouku z českých mlýnů ve Wilber a De Witt. Nejlepší mouka ve Spojených Státech. Zkuste ji a jsme jisti, že jinou mouku ani do domu nevezmete.

Zvláštní: česká krupička, česká žitná chlebová mouka.

\$1,000 vyplatíme tomu, kdo dokáže, že žitná mouka naše je některým mlýnem ve Spojených Státech předčena!

Sklady po Spojených Státech: Wilber, Omaha, Lincoln, Nebraska; Cedar Rapids, Marshalltown, Iowa; Oklahoma City, Okla.; Chicago, Ill.; St. Louis, Mo., atd.

Žádejte všude naši mouku!

Zvoneček & Aksamit,

velkomlýny ve Wilber a DeWitt.

GEORGI & VITÁK,
(dříve Louis Viták)

Pište si o cenníky, jsou zdarma. 4663 Gross Av. cor. 47 and Ashland Av., Chicago
Prodáváme veškeré hudební nástroje za tovární cenu.

Jsmé výhradní vyrábitele vyhlášených "Pearl Queen" Concertin a máme též pravé české harmoniky nejlepší jakosti. — Jedini zastupcové pro Ameriku slavných a světově známých dechových nástrojů vyráběných V. F. Červeným a Synem pro které jsou odporučené na všech světových konzervatořích: v Praze, Paříži, Lipsku, Bruselu a jinde. Náš obrovský tovární sklad, přívoz a vývoz hudebních nástrojů po celé Americe dokazuje nejlepší pověst našeho obchodu a důvěru, kterou chováme u ct. obcecnstva. 1916

Nakladatel českých hudebnin. Sp rávky všech nástrojů se vyřizují.

Nejúrodnější černice ve zdravé krajině v Texas!
LACINO PRODÁVÁ NA 12 LET SPLÁTKY
ROSENBERG IMMIGRATION CO.,
ROSENBERG, TEXAS.

Předplatte se na "Pokrok," \$1 ročně.